

ทัศนคติของเกษตรกรต่อโครงการประกันภัยข้าวนาปีใน

อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

Attitudes of Farmers towards Rice Insurance Project in

Dokkhamtai District, Phayao Province

กฤษฎา คำจันทร์¹, ภาณุพันธุ์ ประภาติกุล^{1*}, วรทัศน์ อินทรคัมพร¹ และแสงทิwa สุริยงค์²

Kritsada Kumjun¹, Panuphan Phapatigul^{1*}, Wallratat Intaruccomporn¹ and Sangtiwa Suriyong²

บทคัดย่อ : การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของเกษตรกรต่อโครงการประกันภัยข้าวนาปีในปีการเพาะปลูก 2560/2561 กลุ่มตัวอย่างคือ เกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปีในอำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา จำนวน 197 ราย เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ในช่วงเดือนมิถุนายนถึงสิงหาคม พ.ศ.2561 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติอ้างอิงเพื่อทดสอบสมมติฐาน คือ การวิเคราะห์ถดถอยพหุ ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นชาย อายุเฉลี่ย 56.29 ปี มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ประสบการณ์ปลูกข้าวนาปีเฉลี่ย 29.03 ปี โดยในปีการเพาะปลูก 2560/2561 เกษตรกรมีพื้นที่ปลูกข้าวนาปีเฉลี่ย 15.08 ไร่ รายได้จากการปลูกข้าวนาปีเฉลี่ย 28,349.03 บาท และมีหนี้สินคงค้างเฉลี่ย 140,426.40 บาท ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารโครงการดังกล่าวจากเจ้าหน้าที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ทั้งนี้เกษตรกรมีความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับโครงการประกันภัยข้าวนาปีอยู่ในระดับปานกลางและมาก ตามลำดับ ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ระดับการศึกษา และภาระหนี้สินคงค้างมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทัศนคติของเกษตรกร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) ประสบการณ์ปลูกข้าวนาปี จำนวนช่องทางในการได้รับข่าวสาร และประสบการณ์ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติมีความสัมพันธ์เชิงลบกับทัศนคติของเกษตรกร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) ดังนั้น ธ.ก.ส. ควรมีการพิจารณาปรับเปลี่ยนประกันและวงเงินชดเชยให้มีความสอดคล้องกับต้นทุนการผลิตข้าวที่แท้จริงตามแนวโน้มสถานการณ์การผลิตและตลาดข้าวนาปีภายในประเทศแต่ละปี และควรส่งเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่เพื่อประชาสัมพันธ์โครงการกับเกษตรกรโดยตรง

คำสำคัญ: ทัศนคติ, โครงการประกันภัยข้าวนาปี, ดอกคำใต้, พะเยา

ABSTRACT: The main objective of this study was to determine the factors that are related to farmers' attitudes toward Rice Insurance Project in 2017/2018 crop year. The samples in this study were 197 farmers from Dok Kham Tai District, Phayao Province. The Research data was collected through interviews schedules of the farmers during June to August 2018. Descriptive statistics include Frequency, Percentage, Mean, Maximum, Minimum, Standard deviation and inferential statistics to test hypothesis in multiple regression analysis were used to analyze the data. The study indicated that most farmers are male with an average age of 56.29 years and educated in the primary level. The average experience of rice cultivation was 29.03 years. In the year of cultivation 2017/2018, the average annual growing rice area was 15.08 Rai. The

¹ สาขาวิชาการส่งเสริมการเกษตรและการพัฒนาชนบท ภาควิชาพัฒนาเศรษฐกิจการเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 50200
Department of Agricultural Extension and Rural Development Department of Agricultural Economics Chiang Mai University

² สาขาวิชาพืชไร่ ภาควิชาพืชศาสตร์และปฐพีศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Division of agronomy Department of Plant science and Natural Resource of Agricultural Economics Chiang Mai University

* Corresponding author: panuphan69@gmail.com

average income from growing seasonal rice was 28,349.03 baht and the average debt was 140,426.40 baht. Most of the farmers received news about the project from Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives (BAAC). However, the farmer's knowledge and attitude about the Rice Insurance Project was moderate and high respectively. From hypothesis testing, it was found that education levels and debt were statistically significantly positively correlated with the attitude of the farmers at the level of 0.05. Experience of season rice, number of channels to receive news, and experience of natural disasters were statistically significantly negatively correlated with the attitude of the farmers at the level of 0.05. Therefore, BAAC should adjust premiums and compensation to match with production and the annual rice market in the country. In addition, BAAC should send the staff to the area in order to publicize personally to the farmers.

Keywords: Attitude, Rice Insurance Project, Dok Kham Tai, Phayao

บทนำ

เกษตรกรรมเป็นรากฐานของเศรษฐกิจและเป็นอาชีพหลักของคนไทยมาอย่างยาวนาน (สมจิต, 2555) ซึ่งการทำเกษตรนั้นนับเป็นแหล่งสร้างรายได้หลักที่สำคัญ อีกทั้งยังเป็นพื้นฐานของการดำรงชีวิตของคนภายในประเทศ ซึ่งการทำเกษตรกรรมในประเทศไทยนั้นจะให้ความสำคัญกับการผลิตข้าวเป็นหลัก แต่การผลิตข้าวในประเทศไทยในปัจจุบันได้รับผลกระทบจากสภาวะโลกร้อนทำให้สภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต สำหรับประเทศไทยประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติมาอย่างต่อเนื่องและมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงมากขึ้น ซึ่งล้วนก่อให้เกิดความเสียหายแก่พืชผลทางการเกษตรเป็นจำนวนมากในแต่ละปี (ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ สาขา ดอกคำใต้, 2560) ดังนั้นอาชีพการเกษตรโดยเฉพาะการผลิตข้าวมีความเสี่ยงสูง เนื่องจากต้องพึ่งพาสภาพภูมิอากาศในการผลิตเป็นสำคัญ

ดังนั้นในปี พ.ศ.2554 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ธ.ก.ส.) ได้จัดทำโครงการประกันภัยข้าวนาปีขึ้น ซึ่งการประกันภัยพืชผลถือเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่ใช้เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนจากภัยพิบัติทางธรรมชาติให้แก่เกษตรกร (มิตินบพ, 2559) หากในปีการเพาะปลูกนั้นเกษตรกรประสบภัยพิบัติเกษตรกรจะสามารถนำเงินค่าสินไหมทดแทนที่ได้รับจากการชดเชยไปใช้เป็นเงินลงทุนทำการเกษตรในรอบการเพาะปลูกใหม่ได้

จังหวัดพะเยา เป็นจังหวัดหนึ่งที่ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพทางการเกษตรโดยเฉพาะการปลูกข้าว โดยเป็นแหล่งผลิตข้าวหอมมะลิที่มีชื่อเสียงและมี

คุณภาพมากที่สุดของภาคเหนือ (สำนักเกษตรจังหวัดพะเยา, 2560) แต่ในช่วงปีการเพาะปลูก 2558/2559 ของจังหวัดพะเยา กลับพบว่า เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านสภาพอากาศในพื้นที่ จากการที่อากาศร้อนและฝนตกอย่างต่อเนื่อง ส่งผลทำให้เกิดความชื้นสะสมขึ้นในพื้นที่นาข้าวของเกษตรกรจนนำไปสู่การเกิดโรคไหม้ข้าวระบาดหนักในนาข้าวของเกษตรกร ซึ่งได้สร้างความเสียหายให้กับผลผลิตข้าวนาปีของเกษตรกรในพื้นที่เป็นอย่างมาก และเมื่อพิจารณาจากการทำประกันภัยข้าวนาปีในปีการเพาะปลูก 2559/2560 พบว่า เกษตรกรในอำเภอดอกคำใต้ได้ทำประกันภัยข้าวนาปีกับ ธ.ก.ส. มีจำนวนเพียง 5,119 ราย คิดเป็นร้อยละ 44.0 เมื่อเทียบกับจำนวนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปีที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานเกษตรอำเภอดอกคำใต้ (ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ สาขา ดอกคำใต้, 2560) ทั้งที่การพื้นที่ปลูกข้าวเกษตรกรมีความเสี่ยงที่จะประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติเป็นประจำทุกปี ซึ่งการตัดสินใจที่จะทำประกันภัยข้าวนาปีของเกษตรกรนั้น อาจเกิดขึ้นจากการที่เกษตรกรมีพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและมีพื้นฐานความรู้ที่มีต่อโครงการประกันภัยพืชผลหรือมีประสบการณ์ด้านภัยพิบัติของเกษตรกรที่แตกต่างกัน ซึ่งย่อมจะส่งผลต่อทัศนคติและนำไปสู่การตัดสินใจที่จะทำประกันภัยข้าวนาปีในที่สุด

ดังนั้น การวิจัยเกี่ยวกับทัศนคติของเกษตรกรต่อโครงการประกันภัยข้าวนาปีในอำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ในปีการเพาะปลูก 2560/2561 จะเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงฐานความคิดที่จะนำไปสู่การมีทัศนคติเชิงบวกหรือเชิงลบที่มีต่อโครงการฯ

ดังกล่าว ตลอดจนเป็นการค้นหาลักษณะที่มีผลต่อทัศนคติต่อโครงการประกันภัยข้าวนาปีของเกษตรกร เพื่อข้อมูลที่ได้จะเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับ ธ.ก.ส. อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ที่จะนำไปปรับวางแผนการดำเนินโครงการประกันภัยข้าวนาปีในรอบปีการเพาะปลูกต่อไปได้อย่างเหมาะสม

วิธีการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เกษตรกรที่ได้ทำประกันภัยข้าวนาปีกับทางธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ในพื้นที่อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ในปีการเพาะปลูก 2560/2561 จำนวนทั้งสิ้น 5,119 ราย ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยปรับใช้สูตรของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 93% (1979 อ้างถึงในสุชาติ, 2555) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 197 ราย และทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายโดยวิธีการจับสลากรายชื่อ เพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีค่าความเชื่อมั่น 0.92 ตามวิธี Cronbach ระหว่างเดือนมิถุนายนถึงสิงหาคม พ.ศ.2561 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เพื่ออธิบายลักษณะของข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยแบ่งระดับทัศนคติของเกษตรกร ดังนี้ 1.00 – 1.80 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด 1.81 – 2.60 หมายถึง เห็นด้วยน้อย 2.61 – 3.40 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

3.41 – 4.20 หมายถึง เห็นด้วยมาก และ 4.21 – 5.00 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด ตลอดจนใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Regression Analysis) โดยวิธีคัดเลือกเข้าทั้งหมด (Enter Selection)

ผลการศึกษา

1. ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับลักษณะพื้นฐานบางประการทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร

เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 56.29 ปี มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา มีประสบการณ์การปลูกข้าวนาปีเฉลี่ย 29.03 ปี ในปีการเพาะปลูก 2560/2561 พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปลูกข้าวนาปีโดยการใช้แรงงานครัวเรือนร่วมกับแรงงานจ้าง โดยมีพื้นที่ปลูกข้าวนาปีเฉลี่ย 15.08 ไร่ ซึ่งปลูกข้าวเจ้าพันธุ์หอมมะลิ 105 และข้าวเหนียวพันธุ์ กข 6 พร้อมกัน นอกจากนี้ยังมีรายได้จากการปลูกข้าวนาปีเฉลี่ย 28,349.73 บาท มีหนี้สินคงค้าง ณ วันที่สัมภาษณ์เฉลี่ย 140,426.40 บาท และเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีตำแหน่งทางสังคม ทั้งนี้เกษตรกรส่วนใหญ่จะได้รับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการประกันภัยข้าวนาปีเฉลี่ย 5.03 ช่องทาง ได้รับข่าวสารเฉลี่ย 12.01 ครั้ง/3 เดือน โดยได้รับข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ของ ธ.ก.ส. มากที่สุด อีกทั้งเกษตรกรส่วนใหญ่เคยประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติที่สร้างความเสียหายกับการปลูกข้าวนาปี โดยเฉพาะภัยจากศัตรูพืชหรือโรคระบาด

Table 1 The personal Information, economic and social status of farmers in Dokkhamtai District, Phayao Province

Variable	Mean	Standard deviation
1. Sex (X_1)	0.72	0.452
2. Age (X_2)	56.29	9.086
3. Education Level (X_3)	6.32	3.525
4. Experience of season rice (X_4)	29.03	13.508
5. Labor (X_5)	0.91	0.289
6. Area of season rice (X_6)	15.08	8.491
7. Rice varieties (X_7)	1.32	0.65
8. Income from season rice (X_8)	28,349.73	17780.26
9. Debt (X_9)	140,426.40	200240.20
10. Social status (X_{10})	0.22	0.453
11. Number of channel of receiving Information of Rice Insurance Project (X_{11})	5.03	2.817
12. Frequency of Receiving Information of Rice Insurance Project (X_{12})	12.01	9.855
13. Experience of natural disasters (X_{13})	0.58	0.495
14. Knowledge (X_{14})	12.79	2.108

2. ระดับความรู้ของเกษตรกรต่อโครงการประกันภัยข้าวนาปี

จากการศึกษาความรู้ของเกษตรกรต่อโครงการประกันภัยข้าวนาปี พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีความรู้ในระดับปานกลาง (7-13 คะแนน) ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ย 12.80 คะแนน โดยมีประเด็นที่เกษตรกรส่วนใหญ่ตอบผิด ได้แก่ ประเด็นต้องมีการประกาศเป็นพื้นที่ประสบภัยก่อนแล้วเท่านั้น ถึงจะมีการประเมินความเสียหาย มากที่สุด ตอบผิดคิดเป็นร้อยละ 93.4 ซึ่งในความเป็นจริง เกษตรกรสามารถขอรับการประเมินความเสียหายและเงินชดเชยได้ในทุกกรณีเมื่อประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติ รองลงมาคือ ประเด็นเจ้าหน้าที่ประเมินความเสียหายสามารถเป็นใครก็ได้ เช่น ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน หรือเกษตรกรตำบล เป็นต้น ตอบผิด คิดเป็นร้อยละ 87.8 ซึ่งในความเป็นจริง เจ้าหน้าที่ประเมินความเสียหายต้องเป็นเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งจาก ธ.ก.ส. โดยมีหลักฐานอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรเท่านั้น และประเด็นสามารถสอบถามข้อมูลของโครงการได้จากทางพนักงาน

ของ ธ.ก.ส. เท่านั้น ตอบผิด คิดเป็นร้อยละ 66.5 แต่ความเป็นจริงแล้วสามารถขอรับข่าวสารได้จากช่องทางอื่นๆ เช่น แผ่นพับของโครงการ หรือหาข้อมูลได้ทางอินเทอร์เน็ต แต่อาจไม่ได้รับข้อมูลได้ชัดเจนเท่ากับการรับข่าวสารจากทางเจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. โดยตรง

3. ระดับทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อโครงการประกันภัยข้าวนาปีของเกษตรกร

พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อโครงการประกันภัยข้าวนาปีในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของระดับทัศนคติต่อโครงการประกันภัยข้าวนาปีด้านต่างๆ พบว่า ด้านการขอทำประกันภัยข้าวนาปี (ค่าเฉลี่ย 4.05 คะแนน) ด้านการคืนเบี้ยประกันภัยข้าวนาปี (ค่าเฉลี่ย 3.84 คะแนน) ด้านการประเมินความเสียหาย (ค่าเฉลี่ย 3.65 คะแนน) ด้านสื่อและการทำความเข้าใจต่อโครงการประกันภัยข้าวนาปี (ค่าเฉลี่ย 3.50 คะแนน) และด้านเบี้ยประกันภัยข้าวนาปี (ค่าเฉลี่ย 3.44 คะแนน) ตามลำดับ

Table 2 Attitudes of Farmers towards Rice Insurance Project

Attitudes of Farmers towards Rice Insurance Project	Mean	S.D.	Translate
1. Attitude toward application of rice insurance project	4.05	0.64	Very agreeable
2. Attitude toward premium of rice insurance project	3.44	0.85	Very agreeable
3. Attitude toward damage assessment	3.65	0.74	Very agreeable
4. Attitude toward media and understanding of rice insurance project	3.50	0.69	Very agreeable
5. Attitude toward refund premium rice insurance project	3.84	0.63	Very agreeable

Note : 4.21 – 5.00 score means most agree

3.41 – 4.20 score means very agree

2.61 – 3.40 score means moderate agreement

1.81 – 2.60 score means less agree

1.00 - 1.80 score means least agree

4. ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติต่อโครงการประกันภัยข้าวนาปีของเกษตรกร

ทำการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pears Product-Moment Correlation Coefficient) ก่อน แล้วพบว่า ไม่เกิดปัญหาสหสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) แล้วจึงวิเคราะห์การถดถอยพหุ (Multiple regression analysis) โดยวิธีคัดเลือกเข้าทั้งหมด (Enter Selection) พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์แห่งการตัดสินใจเชิงพหุ (Multiple coefficient of determination: R^2) พบว่าค่า $R^2 = 0.172$

หมายความว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถร่วมกันอธิบายตัวแปรตามได้ ร้อยละ 17.2 ตัวแปรอิสระทั้ง 14 ตัวแปร มีจำนวน 5 ตัวแปรที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 โดยพบว่า ระดับการศึกษา และภาระหนี้สินคงค้าง มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับตัวแปรตาม ประสิทธิภาพการปลูกข้าวนาปี จำนวนช่องทางในการได้รับข่าวสาร และประสิทธิภาพประสบภัยพิบัติธรรมชาติที่มีความสัมพันธ์กันในเชิงลบกับ ตัวแปรตาม (Table 3)

5. ปัญหาและข้อเสนอแนะต่อโครงการประกันภัยข้าวนาปีของเกษตรกร

พบว่า เกษตรกรมีปัญหากับโครงการประกันภัยข้าวนาปีในประเด็นขั้นตอนยุ่งยากและประเด็นข่าวสารไม่ชัดเจนเท่ากัน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 19.8 เท่ากัน รองลงมาคือ ประเด็นการคืนเงินชดเชยล่าช้า คิดเป็นร้อยละ 19.3 และได้รับเงินชดเชยน้อย คิดเป็นร้อยละ 18.8 ตามลำดับ

เกษตรกรส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะต่อโครงการประกันภัยข้าวนาปี ในประเด็นการเพิ่มวงเงินชดเชยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.7 รองลงมาคือ ประเด็นควรลดราคาค่าเบี้ยประกันภัย คิดเป็นร้อยละ 29.4 และประเด็นควรเพิ่มชนิดพืชที่คุ้มครองให้มากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 27.4 ตามลำดับ

วิจารณ์และข้อเสนอแนะ

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ระดับการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของเกษตรกรต่อโครงการประกันภัยข้าวนาปีในเชิงบวก หมายความว่า เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาสูงจะมีทัศนคติต่อโครงการฯ ดีกว่าเกษตรกรที่มีระดับการศึกษาต่ำ เนื่องจากเกษตรกรที่มีระดับการศึกษาสูงมีทักษะในการรับรู้ อ่าน เขียน เข้าใจและยอมรับได้ดีกว่าเกษตรกรที่มีระดับการศึกษาต่ำ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษฎา (2559) กล่าวว่า เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาที่สูงจะมีระดับทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าเกษตรกรที่มีระดับการศึกษาต่ำ เพราะเกษตรกรที่มีระดับการศึกษาสูง

Table 3 Regression coefficient of independent variable with Attitudes of Farmers towards Rice Insurance Project

Variable	Unstandardized coefficients (B)	t	Sig.
(Constant)	96.288		0.000
Education Level (X_3)	0.602	2.009	0.046*
Experience of season rice (X_4)	-0.244	-2.501	0.013*
Debt (X_9)	1.07E-005	2.140	0.034*
Number of channel of receiving Information of Rice Insurance Project (X_{11})	-0.974	-2.158	0.032*
Experience of natural disaster (X_{13})	-5.117	-2.874	0.005**
R = 0.415^a	R² = 0.172	SEE = 11.769	F = 2.707
			Sig. of F = 0.001^a

Remark: Significant at *0.05, Significant at **0.01

ความสามารถในการอ่านออกเขียนได้มากกว่า ทำให้การรับข้อมูลข่าวสาร เกิดขึ้นได้มากกว่า ส่งผลให้เกิดทัศนคติที่ดีตามไปด้วย ภาระหนี้สินคงค้างของเกษตรกรมีผลเชิงบวกต่อทัศนคติต่อโครงการประกันภัยข้าวนาปี หมายความว่า เกษตรกรที่มีภาระหนี้สินคงค้างมากจะมีทัศนคติต่อโครงการฯ สูงกว่าเกษตรกรที่มีภาระหนี้สินคงค้างน้อย เพราะเกษตรกรไม่ยอมมีหนี้สินคงค้างเพิ่มขึ้น หากเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ ดังนั้นควรมีการปรับลดค่าเบี้ยประกันภัยข้าวนาปีและเพิ่มวงเงินคุ้มครองหากประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติ โดยให้สอดคล้องกับต้นทุนการผลิตตามสถานการณ์การผลิตและตลาดข้าวนาปีที่แท้จริง โดยเน้นกลุ่มเกษตรกรที่มีหนี้สินคงค้างกับ

ทาง ธ.ก.ส. ลำดับแรก ประสบการณ์ปลูกข้าวนาปีมีผลเชิงลบต่อทัศนคติต่อโครงการฯ หมายความว่า เกษตรกรที่มีประสบการณ์การปลูกข้าวนาปีสูงจะมีทัศนคติต่อโครงการฯ น้อยกว่าเกษตรกรที่มีประสบการณ์การปลูกข้าวนาปีต่ำ เนื่องจากเกษตรกรที่มีประสบการณ์การปลูกข้าวนาปีสูงจะมีการยอมรับสิ่งใหม่ได้ยาก อีกทั้งยังไม่กล้าเสี่ยงกับสิ่งใหม่ ๆ การได้รับข่าวสารของโครงการฯ มีผลเชิงลบต่อทัศนคติต่อโครงการฯ หมายความว่า ยิ่งจำนวนช่องทางการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการประกันภัยข้าวนาปีมาก ก็จะทำให้ทัศนคติต่อโครงการฯ ลดน้อยลง เนื่องจากการรับข่าวสารจากหลายช่องทางทำให้เกิดความสับสน และเข้าใจผิด ฉะนั้นการประชาสัมพันธ์

ข่าวสารของโครงการประกันภัยข้าวนาปีควรดำเนินการจากเจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. ทางเดียว เพื่อไม่ให้เกิดความสับสนเกี่ยวกับข้อมูลของโครงการประกันภัยข้าวนาปี และป้องกันไม่ให้เกิดความเข้าใจที่ผิดพลาดจากสื่อหรือบุคคลอื่น และประสบการณ์การประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติมีผลต่อทัศนคติของเกษตรกรต่อโครงการประกันภัยข้าวนาปีในเชิงลบ หมายความว่า เกษตรกรที่เคยประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติ จะมีทัศนคติต่อโครงการน้อยกว่าเกษตรกรที่ไม่เคยประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติ เนื่องจากวงเงินชดเชยที่ได้รับมีจำนวนน้อยไม่สอดคล้องกับต้นทุนการผลิตขัดแย้งกับงานวิจัยของ วิภาวี (2559) อธิบายไว้ว่าเกษตรกรที่เคยพบภัยพิบัติทางธรรมชาติจะตัดสินใจซื้อประกันภัยพืชผล อาจเนื่องมาจากเกษตรกรมีความรอบคอบ และมีประสบการณ์รับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กฤษฎา หล้าเมือง, อภิญา รัตนไชย และภาณุพันธุ์ ประภาติกุล. 2559. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อทัศนคติเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในจังหวัดสงขลา. แก่นเกษตร. 44(1): 75-82
- กรมการข้าว. 2559. สถานการณ์การเพาะปลูกข้าว. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.ricethailand.go.th/web/home/images/brps/text2559/15092559/pdf>. (23 กันยายน 2560).
- เขาวินี โคเมแก้ว, สาวิตรี รังสิภัทร์ และสุพัตรา ศรีสุวรรณ. 2555. ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการเข้าร่วมโครงการประกันรายได้เกษตรกร ผู้ปลูกข้าวปี 2553/2554 รอบที่ 2 ในเขตอำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม. วารสารวิชาการส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร. 8(1): 1-11
- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ สาขา ดอกคำใต้. 2560. โครงการประกันภัยข้าวนาปี ปีการผลิต 2560. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา : https://www.tgia.org/rice-ins/download-TH_8 (23 กันยายน 2560).
- มติชนบท. 2559. เทคโนโลยีชาวบ้าน. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา https://www.technologychaoban.com/news_detail.php?tnid=3664 (20 กันยายน 2560).
- วิภาวี ลูตินันท์พันธุ์. 2559. การประเมินการตัดสินใจซื้อประกันภัยพืชผลของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี. วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิรัตน์ แป้นถนอม. 2554. "ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อโครงการประกันภัยข้าวนาปี จังหวัด กำแพงเพชร". วิทยานิพนธ์ ปริญญาเกษตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมจิต โยระคง. 2555. สังคมไทยกับการบริหารการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2555. ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด สามลดา.
- สำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยา. 2560. ผลการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกข้าวนาปี ตามที่ดัดแปลง ปี พ.ศ.2559/60. (เอกสารอัดสำเนา)